Podpora žáků s OMJ v kontextu indexace

Lucie Korbel Macků
NPI
15. října 2026

Kontext a důvod podpory škol

- ČR dlouhodobě řeší silnou **vazbu mezi socioekonomickým zázemím a vzdělávacími výsledky** (OECD, Education at a Glance)

- **Strategie 2030+** stanovila **snižování nerovností** jako jednu z hlavních priorit.

- **Indexace:** Školy byly do indexace zařazeny na základě **anonymně** zpracovaných státních dat o počtu žáků z rodin pobírajících **dávky v hmotné nouzi** a o počtu žáků potřebujících **jazykovou podporu**. Tyto údaje byly přepočteny vzhledem k **velikosti školy** a podle výsledné hodnoty indexu byly školy zařazeny do systému podpory.

Indexace: podpora škol (9-12/2026)

- Od 9/2026 mají všechny školy v ČR povinnost identifikovat žáky se soc. znevýhodněním.
- **Indexace: vybráno 520 ZŠ** – každá škola má přiděleného regionálního metodika Středního článku; NPI garantuje jednotlivé oblasti podpory
- Školy dostaly finance na **přímou podporu žáků** se sociálním znevýhodněním, **345 škol** zároveň i finance na **sociálního pedagoga.**
- Indexované školy vypracují **Plán podpory žáka se soc. znevýhodněním.**
- **Hlavní témata:** identifikace žáků, sociální pedagogové, snídaňové kluby, přímá podpora žáka, peer-to-peer vedení škol, vzdělávání v oblasti podpory žáků se sociálním znevýhodněním

Identifikace žáků se sociálním znevýhodněním

Metodika Identifikace žáků se soc. znevýhodněním
a předtočené webináře ZDE

Přímá podpora žáků se sociálním znevýhodněním

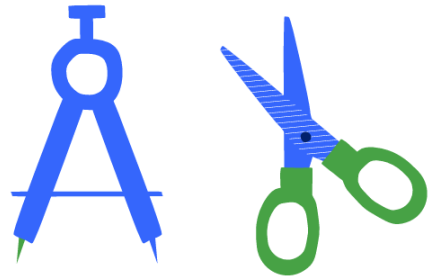
- Finanční prostředky určené na úhradu nezbytných výdajů k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Cíle a smysl podpory:

- odstraňuje bariéry bránící vzdělávání,
- pomáhá žákům zapojit se do výuky i školního života,
- přispívá k jejich motivaci a školnímu úspěchu,
- nenahrazuje financování školy.

Přímá podpora žáků = podpora dítěte, ne školy

Přímá podpora: jak nad ní přemýšlet

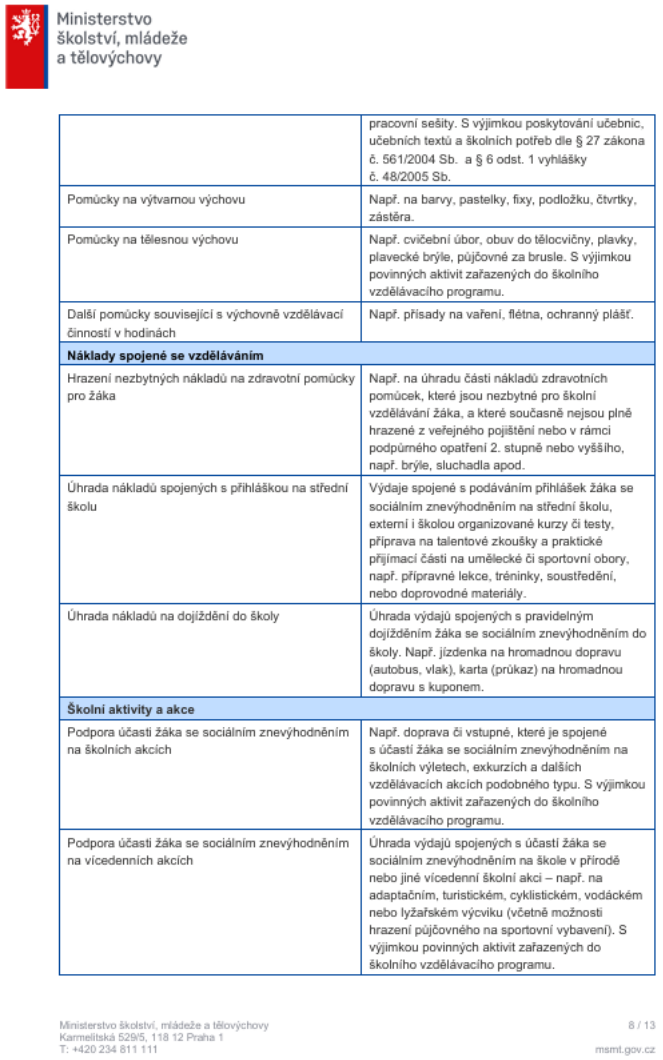

Věstník MŠMT č. 4/2026

- Základní školní vybavení
- Náklady spojené se vzděláváním
- Školní aktivity a akce
- Školní klub, družina
- Cestovní náhrady sociálního pedagoga

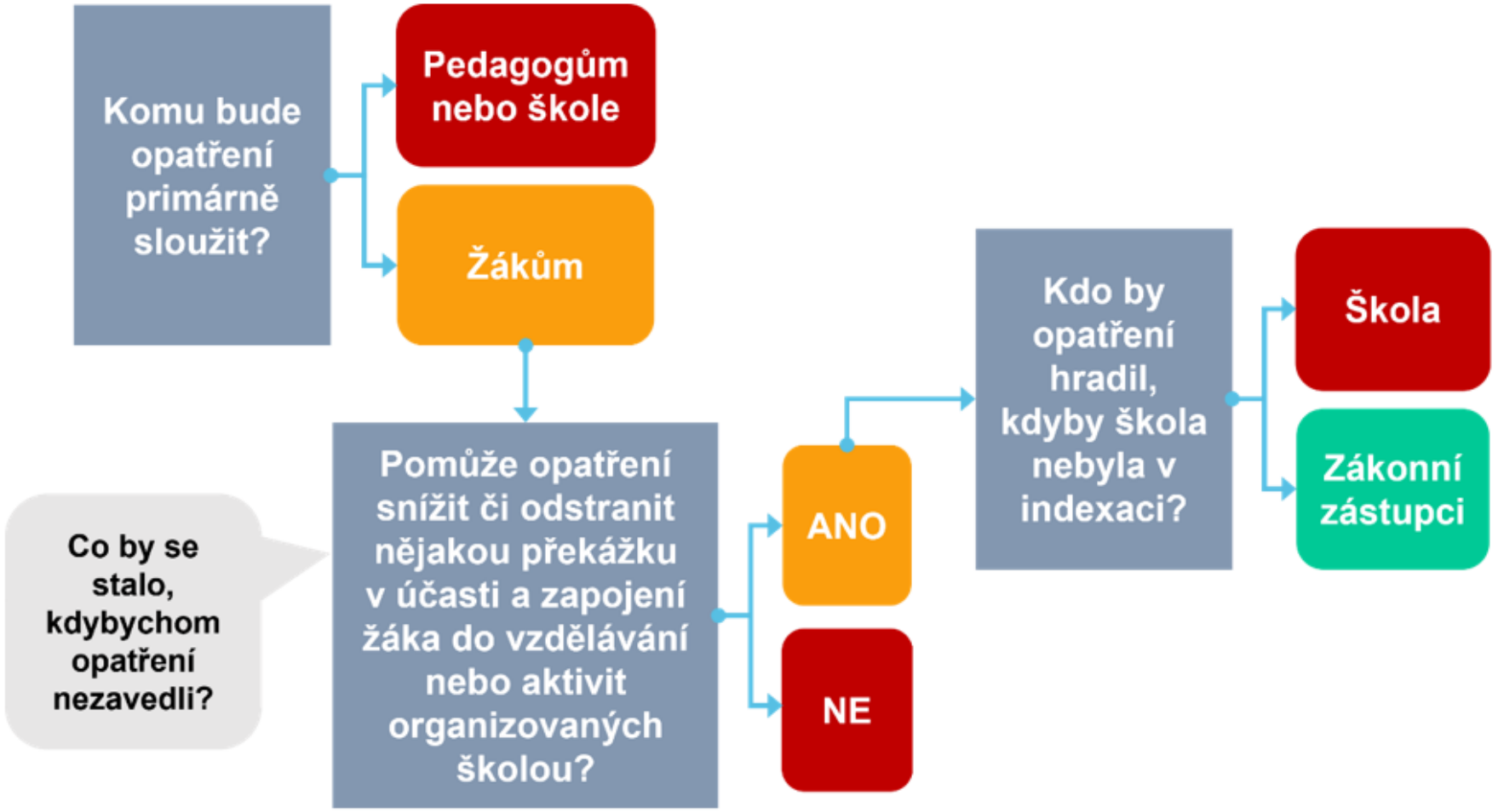

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

	pracovní sešity. S výjimkou poskytování učebnic, učebních textů a školních potřeb dle § 27 zákona č. 561/2004 Sb. a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb.
Pomůcky na výtvarnou výchovu	Např. na barvy, pastelky, fixy, podložku, čtvrtky, zástěra.
Pomůcky na tělesnou výchovu	Např. cvičební úbor, obuv do tělocvičny, plavky, plavecké brýle, půjčovné za brusle. S výjimkou povinných aktivit zařazených do školního vzdělávacího programu.
Další pomůcky související s výchovně vzdělávací činností v hodinách	Např. přísady na vaření, flétna, ochranný plášť.
Náklady spojené se vzděláváním	
Hrazení nezbytných nákladů na zdravotní pomůcky pro žáka	Např. na úhradu části nákladů zdravotních pomůcek, které jsou nezbytné pro školní vzdělávání žáka, a které současně nejsou plně hrazené z veřejného pojištění nebo v rámci podpůrného opatření 2. stupně nebo vyššího, např. brýle, sluchadla apod.
Úhrada nákladů spojených s přihláškou na střední školu	Výdaje spojené s podáváním přihlášek žáka se sociálním znevýhodněním na střední školu, externí i školou organizované kurzy či testy, příprava na talentové zkoušky a praktické přijímací části na umělecké či sportovní obory, např. přípravné lekce, tréninky, soustředění, nebo doprovodné materiály.
Úhrada nákladů na dojíždění do školy	Úhrada výdajů spojených s pravidelným dojížděním žáka se sociálním znevýhodněním do školy. Např. jízdenka na hromadnou dopravu (autobus, vlak), karta (průkaz) na hromadnou dopravu s kuponem.
Školní aktivity a akce	
Podpora účasti žáka se sociálním znevýhodněním na školních akcích	Např. doprava či vstupné, které je spojené s účastí žáka se sociálním znevýhodněním na školních výletech, exkurzích a dalších vzdělávacích akcích podobného typu. S výjimkou povinných aktivit zařazených do školního vzdělávacího programu.
Podpora účasti žáka se sociálním znevýhodněním na vícedenních akcích	Úhrada výdajů spojených s účastí žáka se sociálním znevýhodněním na škole v přírodě nebo jiné vícedenní školní akci – např. na adaptačním, turistickém, cyklistickém, vodáckém nebo lyžařském výcviku (včetně možnosti hrazení půjčovného na sportovní vybavení). S výjimkou povinných aktivit zařazených do školního vzdělávacího programu.

Rozhodovací schéma pro posouzení využití finančních prostředků na přímou podporu žáků se sociálním znevýhodněním

Základní princip rozhodování

- Posuzujeme potřeby konkrétního žáka.
- Ne každý žák potřebuje stejnou podporu.
- Rozhodující je, zda výdaj pomáhá odstranit konkrétní bariéru ve vzdělávání.

Snídaňové kluby

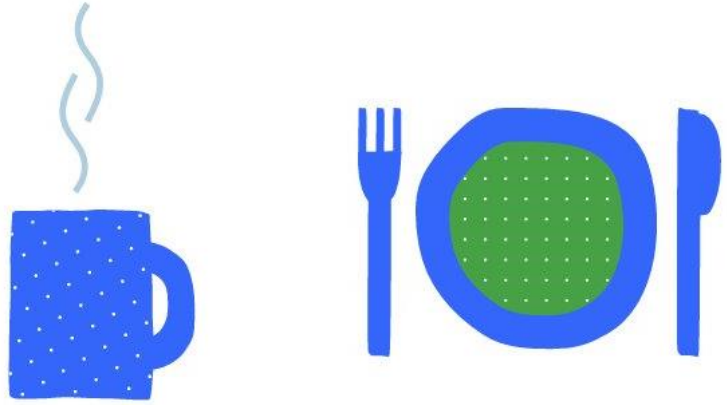
= Pravidelná ranní aktivita realizovaná školou před začátkem vyučování

Zajištění pravidelné ranní stravy žákům, kteří z různých důvodů přicházejí do školy bez snídaně.

- Základní škola se sociálním pedagogem
- Minimálně 2x/týden
- Aktivní zapojení žáků
- Nejvýše 30 % finančních prostředků v rámci přímé podpory
- …

MUSÍ BÝT PŘÍSTUPNÉ VŠEM ŽÁKŮM ŠKOLY!

Přínosy snídaňových klubů

Lepší připravenost žáků na výuku

- žáci přicházejí nasycení, klidnější a lépe se soustředí

Podpora pravidelné docházky a zapojení žáků

- stabilizace ranního režimu, méně pozdních příchodů, snazší zapojení do školního dne

Pozitivní klima a vztahy ve škole

- prostor pro neformální komunikaci, posilování vztahů mezi žáky a pedagogy

Rozvoj samostatnosti a zdravých návyků

- zapojení žáků do přípravy, stolování a osvojování praktických dovedností

Lepší zachycení potřeb žáků

- příležitost včas reagovat na obtíže a podpořit žáky, kteří potřebují pomoc

Snídaňové kluby

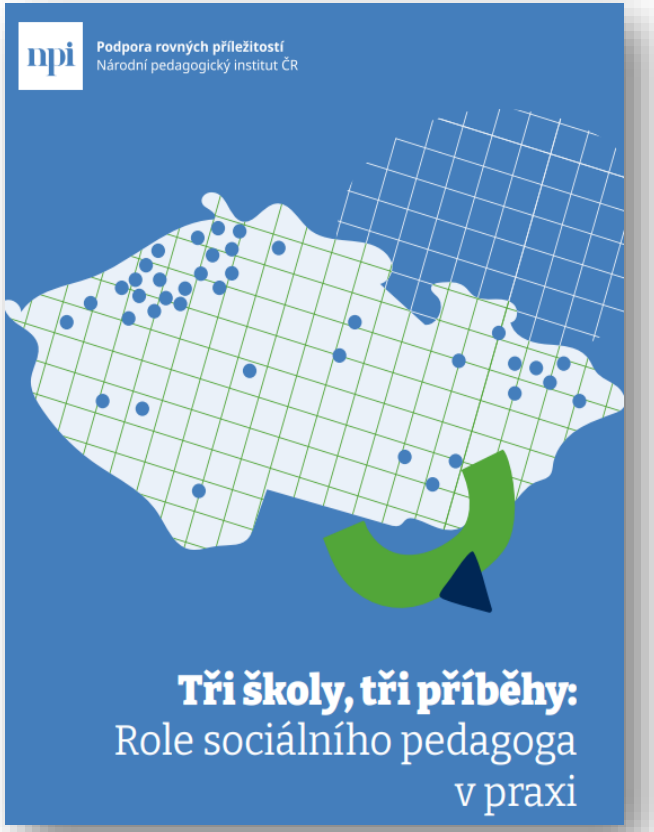
Snídaňové kluby – Metodická příručka pro základní školy

Podpora sociálních pedagogů

- ASOCP: Metodika práce pro soc. pedagogy
- NPI: Role sociálního pedagoga v praxi (příručka)
- NPI: Pracovní činnosti sociálního pedagoga

- Intervize v regionech: **Sdílení praxe sociálních pedagogů**
- Intervize v regionech: **Sdílení praxe pracovníků ŠPP**

Akademie a E-learning

- **AKADEMIE ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ**
  - A. Nedostatečná podpora v domácím prostředí
  - B. Nedostatečné osvojení vyučovacího jazyka
  - C. Náročné chování z ne-zdravotních důvodů
  - D. Malá motivace a časté absence
  - E. Nedostatečné naplnění psychických potřeb
  - F. Nedostatečné naplnění materiálních potřeb
  - G. Složitá spolupráce s rodiči

- **E-LEARNING: PODPORA ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM**
  - ✓ předtočené videolekce rozdělené do dvou modulů:
  - ✓ **Modul I**: jedenáct povinných výukových lekcí (každá cca 90 minut),
  - ✓ **Modul II**: osm volitelných lekcí, z nichž si účastník vybere povinně dvě podle zájmu,
  - ✓ závěrečné online testy, které se zpřístupní po absolvování požadovaných lekcí

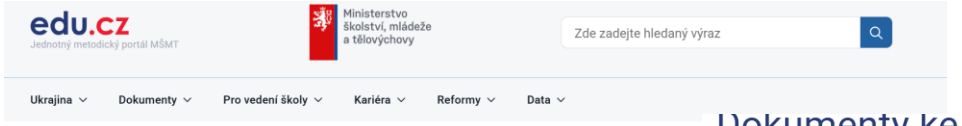

Nabídka webinářů zde.

Kde najít informace

Webové stránky edu.cz - Podpora žáků se sociálním znevýhodněním

Indexace NPI

Sociální pedagog a plán podpory žáka:
Alice Kourkzi, alice.kourkzi@npi.cz, 775 070 519

Přímá podpora žáků a snídaňové kluby:
Magdalena Miřejovská, magdalena.mirejovska@npi.cz, 770 173 533

Identifikace žáka se soc. znevýhodněním a P2P vedení škol:
Petra Macková, petra.mackova@npi.cz, 777 824 855

Celorepubliková síť škol a přenos dobré praxe:
Lucie Korbel Macků, lucie.macku@npi.cz, 771 517 359

Děkuji za pozornost.

lucie.macku@npi.cz
tel. 771 517 359